

بکمان آب بدنیال سرآب هیشتاپنده سیراب گشته، خویش را ازیبابان جهل بسرهندل عقل رسانند. منبع دانشی بعثتاقان یعنی کرامت نمود که کاستی را باستاش نفوذ نبوده، هر که دست جستجو بسویش بگشود حظی یافت و لذتی برد. محققین را حقیقتی نمایاند تا بنشانه او راه پیمایند واز کجر وی باز استند. **سکور دلارا** یعنی بخشود تادست از دل ناپاک شسته بسراغ باطنی نورانی در آیند. خریداران پندرام جموعه اندرزی کرانهای برای گان داد تا بر هنمانی آن از گرداب ردائل دوری جسته بفضل ایند. آنانکه بگفتار و عمل تصدیق قرآن کرده مطمئن شدند معمتمد خویش جسته نجات یافتد، و کسانیکه کار خود بد و اگذارده بطوق بندگیش گردن نهاده صبر کردند، از الہامات نفسانی وزحمات دنیوی فارغ بالا گشته کلام خالق را سپر عقوبات اخروی خود گردانیدند.

پس اسلام جویندگان حقیقت را روشن ترین راهها، و سالکان طریقت را آشکار ترین مذهب هاست. پیروان اسلام را دیدگاهی (منار) رفیع داد تا بر حقایق امور و ملکات فاضله محیط گردیده، گمشدگان ییابان عقاید را نیز هدایت نمایند. مذاهب سلفرا که دست نابکار تحریف از جاده صوابشان دور گرده تاریک شده بودند، بچراغ حقیقت اسلام نورانی فرمود. مشعلهای توحید را که رو بخاموشی میرفت بنور قرآن نور گردانید، میدان مسابقه اسلام را وسیع و انتهایش را رفیع و جائزه اش را نفیس ترین جام پیروزی قرار داد تا جامع مسابقه دهنده کان گشته، سوار کاران بر افتخارش را ببارستگاری هرجه تعماصر بمنزل مقصود رساند. میدان این مسابقه رادنیا، موضوع آنرا پیروی قرآن و تنوی، انتها و خاتمه مسابقه را ترک شهوات حیوانی، هجمع مسابقه دهنده کان را روز باز پسین، و جام پیروزی راهم بهشت برین مقرر فرمود:

«و قسمتی از این خطبه در ذکر رسول اکرم»

«که درود یزدانی بر او و عترت طاهر ینش باشد»

تا اینکه رسول اکرم (ص) طالبان و گیرنده کان اشعة حق را شعله‌هی فروزان افروخته، داد. و بہت زدگان ییابان تاریک جهل را با فراشتن علمی نورانی بسر

منزل عقل رهنمایی فرمود. (بارالها) اوست را ز دارو امانت نگهدار تو که از خیانت پاکست و شاهد تو بر اعمال بندگان در روز جزا (۱) و بر استی برانگیخته تو است که فرستادن اورا نعمت و رحمت ایجاب نمود. بارالها ویرا سهمی از عدل خود عطا فرما، و بفضل خود با خیرات مکرر اورا پاداش ده، خدایا بلند گردان بر بنای راهنمایان توحیدبنای اورا، و تزد خودت گرامی دار وسائل پذیرایی اورا، بلند قرارده منزلش را، و ویرا وسیله تقرب «درجه فوق رضوان» بدرگاهت عطا فرما اورا مقامی شامخ برخلافین بیخش و مارا در صفت اصحاب او در حالتی قرار ده که خوار و شرهسار از بدکاری نبوده منحرف از راه راست و شکننده پیمان (۲) و گمراه و ممتحن بیلا یا نباشیم. انتها

(۱) چنانکه قرآن می‌فرماید فکیف اذا جئنا هن کل امة بشهیدو جئنا بک على هؤلاء شهیدا (جزء ۵ سوره نساء) ترجمه. پس چگونه باشد وقتی (اشاره بروز باز بین) که برانگیزیم از هر کروهی گواهی (بغمبرانشان را) و بیاوریم ترا براین گروه بغمبران و امم شاهد (بر اعمال آنان).

(۲) در عالم است و دوران ابتدائی خلقت کائنات، ذرات ابدان انسانی که بشکل غباری بیش نبودند بالغطره اطاعت خالق خوبش می‌شودند و بجمله این طائعین متعهد. گردیدند که پس از تکثیر سلوای و طی مدارج کمال از فطرت خوبش خارج نشوند این پیمان را خداوند معامل در سوره پیمان آیه الْمَعْهُدُ الْمَكْمُونُ آدم ان لا تعبد الشیطان انه لكم عدو مبین خاطر نشان بشر فراموشکار فرموده است.

بخش اول

اعجاز قرآن در فیزیو لوژی

خوانندگان عزیز، اگر تعمق و توجه فرمایید و جداناً مجبور خواهید بود که قرآن را یکی از راهنمایان بسیار مؤثر پیشرفت علوم امروزه دانسته، حتی تصدیق فرمایید که کشف پاره‌ای از آنها فقط و فقط مرهون رهنمائیهای قرآن مجید بوده است زیرا گذشته از جنکهای صلیبی که اروپاییان را بمعارف اسلامی آشنا ساخت قبل از غلبه مسیحیان اسپانیا بر مسلمین، دانشگاه‌های آن مملکت مرکز تحصیل و نشر حقایق اسلام بوده دانشمندان را بعلوم و مباحث قرآن آشنا و همان تحصیلات موجب پیدایش دوره تجدد علمی (۱) در اجتماع مسیحی گردید، چنانکه علماء اروپائی پس از آن تحت رهبری قرآن برای کشف اسرار طبیعی کائنات تا حد توانایی کوشیده توفیق یافتد.

ممکن است سؤال شود پس چرا مسلمانان را راهنمایی نکرد؟ جواباً کافی است که گفته شود ما نخواستیم و آنها خواستند!

زمانیکه مسلمین در اثر جهالت مشغول افروختن آتش نفاق و تشکیل مذاهب گوناگون بودند همل راقیه اروپائی بتحقیق علمی و تهیه وسائل تفوق بر دیگران اشتغال داشتند. برای روشن شدن مطابق فی المثل عرض می‌کنم: علوم باستان شناسی را قرآن کریم در این آیه «قل سیروا فی الارض فانظرو کیف بدأ الخلق» (بکو بگردید و کاوش کنید روی زمین و به بینید چگونه خلقت شروع شده است) ب المسلمین تکلیف فرمود، متأسفانه اروپاییان بمصدق آیه رفتار کرده از مزایای آن بر خوددار گردیدند و یا درباره تلقیح نباتات بجمله وارسلنا الریاح لواحق (۲) بادهارا عامل مؤثر تلقیح معرفی فرمود بد بختانه علمای مسیحی اعجاز قرآن را باکشف

(۱) Renaissance

(۲) میفرستیم بادهارا که حامل وسیله تلقیح اند

(۶۱)

چگونگی تلقیح نباتی و ناقلين ماده تناسلی کیاه (۱) انبات نمودند منظور اینست که در باره قرآن کربم توجه کاملتر و در آباد آن تعمق بیشتری نموده بگفتار آنانکه نوامیں دنیا و سعادت آخرت شانرا بمرداری فروخته؛ برای باک شکم سیر تبلیغات زهرآلد میکنند کور کورانه تسلیم نشوید.

اینک باصل مقال پرداخته امیدوار است مباحث آینده مورد دقت خواهد گان

عزیز و مفید فائدہ‌ئی واقع شوند:

تعریف **فیزیولوژی علمی** است که آثار و خواص اعضاء حیوان یا نبات را در حال **فیزیولوژی سلامتی** مورد بحث قرار داده، طرز عمل هریک را مفصلًا توضیح میدهد، در صورتیکه مقصود اعمال حیاتی نبات باشد **فیزیولوژی نباتی** و هنگامیکه منظور حیوان یا اجزاء آن باشد و ظائف اعضاء حیوانی نامیده خواهد شد.

تمکیل این علم در این بازار آن پس از اختراع میکرسکب و ادوات نجیقی صورت گرفت. اکنون هم دانشمندان نامی مشغول کشف اسرار کالبدی حیوان و کیاه میباشند، و چون دانشی تجزیه‌ی ای است تا حدی میتوان بهبادی و حتی کشفیات آن معتقد گردیده از تصور آنکه ممکن است چندی بعد هکشوفات آن در اثر تحقیقات بیشتری ارزش علمی خود را از دست دهنده‌ئی نداشت.

قرآن کربم حاوی آیاتی در علم نامیرده و جنین شناسی بوده، اینکه ما هم در تحت عنوان فوق نگاشته ایم منظور حذف فصول متعددی که جز اشغال صفحات کتاب نتیجه‌ئی نخواهند داشت بوده، امیداست مورد خرد کبری دانشمندان واقع نگردد

جنین و تکامل آن

۱ - يَا اِيَّاهَا النَّاسُ اَنْ كَتَمْ فِي رِبْتِ مِنَ الْبَعْثِ فَانَا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تَرَابٍ، ثُمَّ هُنَّ نَطْفَةٌ، ثُمَّ مِنْ عَلْفَةٍ، ثُمَّ مِنْ مَضْغَةٍ مَخْلُقَةٍ وَغَيْرَ مَخْلُقَةٍ، لَنَبِينَ لَكُمْ، وَ تَقْرَبُ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَى أَجْلِ مَسْمِيِّ، ثُمَّ نَخْرُجُكُمْ طَفَلاً، ثُمَّ لَتَبْلُغُوْا أَشْدَكُمْ وَ مِنْكُمْ مَنْ يَتَوَفَّى وَ مِنْكُمْ هُنَّ يَرْدُونَ إِلَى أَرْذَلِ الْعُمُرِ لَكِيلًا يَعْلَمُ مِنْ بَعْدِ عِلْمِ شِبَّانَا (جزء ۱۷ سوره حج آیه ۵).

«گرده زرد میان گل» (Pollen) (۱)